

-

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:ΤΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

:

2012

-

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:ΤΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

:

: .

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2012

Περίληψη

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να αποδείξει την σχέση των λαών με την τέχνη του μακιγιάζ από τα αρχαία χρόνια μέχρι και σήμερα.

Σε όλη την ιστορική του διαδρομή ο άνθρωπος εμφανίζεται να ζωγραφίζει το πρόσωπο, αλλά και το σώμα του. Αρχικά για να δείξει την διαφορετική καταγωγή ή τάξη στην οποία ανήκε και στην συνέχεια για να αναδείξει την ομορφιά του ή να ανακτήσει την χαμένη του νιότη. Στο σημείο αυτό λοιπόν θα ακολουθήσει μια ιστορική αναδρομή του μακιγιάζ στους διάφορους λαούς και εποχές, αφού πρώτα διευκρινίσουμε την ακριβή έννοια της λέξης μακιγιάζ (maquillage)

-

μ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή.....	9
2. Προϊστορικά χρόνια.....	10
3. Αρχαία Αίγυπτος.....	13
4. Μέση Ανατολή.....	15
5. Αρχαία Ελλάδα.....	17
6. Αρχαία Ρώμη.....	22
7. Πρώτη χριστιανική περίοδος.....	25
8. Μεσαίωνας.....	26
9. Αναγέννηση.....	29
10. 17 ^{ος} αιώνας.....	31
11. 18 ^{ος} αιώνας.....	34
12. 19 ^{ος} αιώνας.....	38
13. 20 ^{ος} αιώνας.....	40
13.1. 1910.....	41
13.2. 1920.....	42
13.3. 1930.....	44
13.4. 1940.....	46
13.5. 1950.....	48
13.6. 1960.....	50
13.7. 1970.....	52
13.8. 1980.....	54
13.9. 1990.....	56
14. Άλλοι σπουδαίοι πολιτισμοί	
14.1 Αζτέκοι.....	58
14.2 Ινδικό θέατρο.....	59
14.3 Κίνα.....	66
14.4 Ιαπωνία.....	69
15. Σύγχρονη εποχή.....	75
16. Δερματοστιξία.....	77
17. Επίλογος-Συμπεράσματα.....	79
18. Βιβλιογραφία	

. 2.1	μ	μ	10
. 2.2		μ μ	11
. 2.3			12
. 3.1			13
. 3.2			14
. 4.1	μ	μ	16
. 5.1			18
. 5.2			19
. 5.3		μ	20
. 5.4			21
. 6.1	μ		22
. 6.2		μ	23
. 8.1			26
. 9.1	μ		28
. 9.2			29
. 10.1		μ Aqua Toffana	30
. 10.2		, 1574-1619	31
. 10.3	μ patches		32
. 11.1	μ μ	, Francois Boucher	34
. 11.2		μ , μ ,	35
. 11.3	4 :	Argyll, μ μ ,	36
	Allan Ramsay, 1760 :	Bavière-Grosberg	
	Alexander Roslin, 1780		
. 12.1	μ		39
. 13.1.1		μ '10	41

. 13.2.1	μ	“flapper girl”	'20, μ
,	μ		43
. 13.2.2	μ	μ	44
. 13.3.1		μ	45
. 13.4.1	μ	μ	47
. 13.4.2	μ	« μ μ !» μ	μ
		μ μ , J. Howard Miller, 1943	
47			
. 13.5.1	μ	μ , Marilyn Monroe	μ
μ		Westmore Hollywood	49
. 13.6.1			51
. 13.6.2	μ	60s, μ ,	
Twiggy,		μ	52
. 13.7.1		μ μ	
'70			53
. 13.8.1		'80	55
. 13.8.2	«	» pop Madonna	56
. 13.9.1	μ	Givenchy	57
. 14.1.1			59
. 14.2.1	μ		60
. 14.2.2		Satvik,	62
. 14.2.3		Rajasik, μ μ «μ μ »	63
. 14.2.4		Veluppu Tadi, μ μ μ μ	64
. 14.2.5		Chokanna Tadi, μ	65
. 14.2.6		Kari, ,	66
. 14.2.7		Minukku, μ μ μ	67
. 14.3.1			68
. 14.3.2			69
. 14.4.1		μ	
Kanjo			72

. 14.4.2 Maiko		μ		73
. 14.4.3 Geisha				74
. 14.4.4	μ	μ		75
. 15.1		μ	μ	μ
	'50			pin up girls, 77
. 15.2 Julia,		μ		78
. 16.1			μ	μ 79
. 16.2		μ		80

1. _____

maquillage

maquillage()

make-up ()

Το αρχέτυπο της ομορφιάς και η ψυχολογική αναγκαιότητα του καλλωπισμού έχουν εντυπωθεί με τέτοιο τρόπο στο συλλογικό ασυνείδητο, ώστε ο άνθρωπος σε όλες τις εποχές, ανεξαρτήτως ηλικίας, εμφάνισης, η κοινωνικής κατάστασης, αναζητά διαρκώς νέους τρόπους καλλωπισμού.

2. _____

μ , μ μ
μ μ μ μ μ .
μ μ μ μ μ , .
μ μ μ μ μ μ
μ . « μ »
μ μ μ ,
μ μ μ μ μ
μ (μ μ body painting) μ
μ μ μ μ

(1.800.000–10.300 . .)

μ . 75.000 . . homo Neanderthal
μ μ μ μ , μ

μ
Bristol,
Neanderthal

50.000

μ
μ μ
μ homo
μ

μ μ μ
μ μ μ
μ μ μ

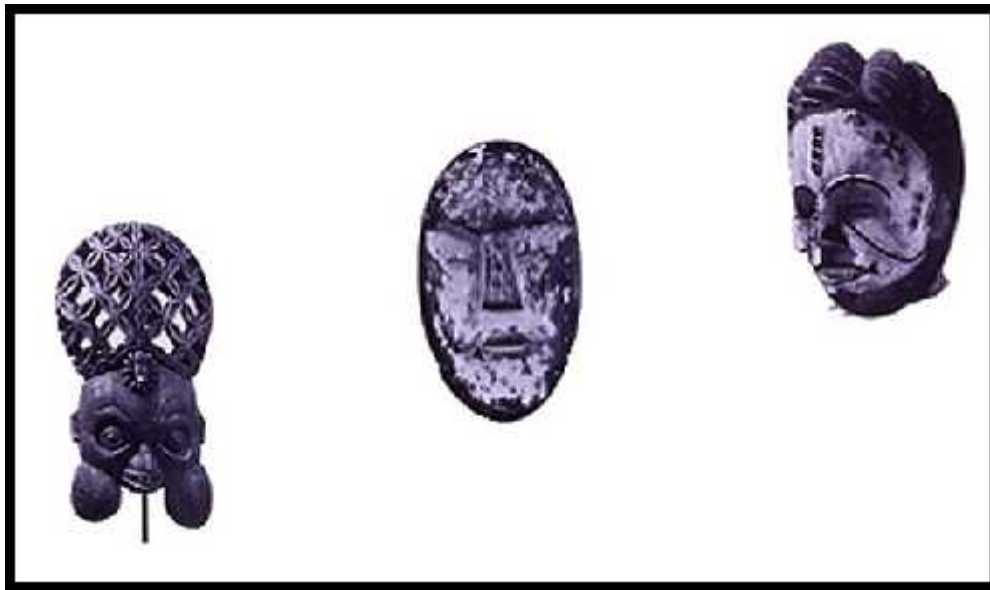
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ

, μ , μ , (10.300-7.000 . .)
 μ , μ , μ
 μ , μ
 μ , μ
 μ , μ
 μ 7.000 . . 1.500 . .
 μ , Ain Ghazal
 μ 8.000 . . μ
 , μ
 , μ μ , μ μ
 5.000 3.000 . . , μ μ μ , μ
 μ μ , μ .

. 2.2 , μ μ μ
 (: www.google.com)

, μ , μ
 . μ , μ ,
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ

. 2.3

(: www.google.com)

μ μ , μ μ μ μ μ μ , μ
 μ μ

3. _____

μ
μ μ μ μ .
μ μ μ μ μ μ .
, μμ μ μ
μ μ μ Kohl μ μ μ
μ μ μ , μ , μ , μ μ
.Kohl μ μ μ μ μ ,
μ .

. 3.1

(: www.google.com)

μ μ μ μ μ μ
carmin μ μ μ μ μ μ
(μ μ). μ μ
μ , μ μ μ μ μ μ
μ () μ μ μ μ
μ μ , μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ

4. _____

μ , , μ , μ .

μ μ , μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ , μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ .

. 4.1 μ , μ μ μ

(: www.google.com)

μμ , μ μ μ kohl

μ μ μ kohl μ μ

μ μ μ .

μ μ . μ μ

. 5.1

(: <http://zervonikolakis.lastros.net>)

· μ 5 · μ
· μ μ ·

. 5.2

(: <https://www.google.gr>)

μ μ μ μ , μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ

.5.3 μ
(: <http://www.google.gr/imgres?>)

μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ

μ .
 μ
 μ . μ μ μ
 μ , , μ , μ
 μ

. 5.4

(: <https://www.google.gr/>)

- μ
 μ , μ
 μμ
1. , 8 .
 2. μ (μ ,)
 3. , μ μ , μ
 4. Τα προσωπεία της νέας κωμωδίας όπου υπάρχουν εννέα γέροντες, έντεκα νεαροί και δεκαεφτά γυναίκες.

6. _____ μ

μ . μ , μ
μ μ μ . μ
μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ
μ () μ μ .

. 6.1 μ
(: <https://www.google.gr>)

μ μμ μ μ kohl
μ μ . μ
μ . μ
μ , μ μ μ .

. 6.2 μ
(: <http://www.saatee.gr>)

μ μ μ , μ μ μ ,
μ μ μ .

7. _____

μ μ
μ μ μ , μ .
μ μ . μ μ , .
μ , μ , μ . μ .
μ μ , .
μ μ μ μ .
μ μ , μ .
μμ μ μ μ .
μμ .

8. _____

5 μ. μ μ μ 15 .
μ μ , μ
. μ μ μ
μ μ μ μ
μ μ μ .
μ μ μ μ μ
μ . 9 μ μ μ
μ μ 11 μ μ μ .
μ .

. 8.1

(: www.google.com)

9. _____ (16 _____)

16) μ μ (, μμ) . μ μ
 μ μ μ μ μ . μ μ μ .
 μ μ μ μ μ . μ μ μ μ μ .
 μ μ μ μ μ . μ μ μ μ μ .

. 9.1 μ

(: www.google.com)

μμ μ μ μ , μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ . μ μ μ μ μ .
 , μ μ μ μ μ .

, 9.2

(: www.google.com)

μ μ μ μ μ
μ . μ μ μ
μ . μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ

μ , μ
 .
 μ μ
 . , μ μ ,
 μ μ μ μ
 . μ ,
 μ μ μ μ , , μ
 μ μμ
 .
 μ , μ
 , μ
 μ μ .

. 10.2 , 1574-1619
 (: www.google.com)

μ . μ
 , μ , μ
 μ μ μ μ μ 15
 μ , μ μ .
 μ μ μ μ ,
 μ . μ μ μ
 μ μ ,
 μ μ μ μ , μ
 , μ μ μ μ μ μ , μ

μ , μ : «μ », μ , μ
μ , μ μ , μ
μ , μ μ , μ
μ , μ μ , μ
μ , μ μ , μ

μ
 Beaumont, « » (1.752), Sir Henry
 μ
 μ , μ μ ,
 μ , μ μ μ , μ μ μ
 μ μ , μ μ ,
 μ , μ μ μ μ ,
 , μ μ .

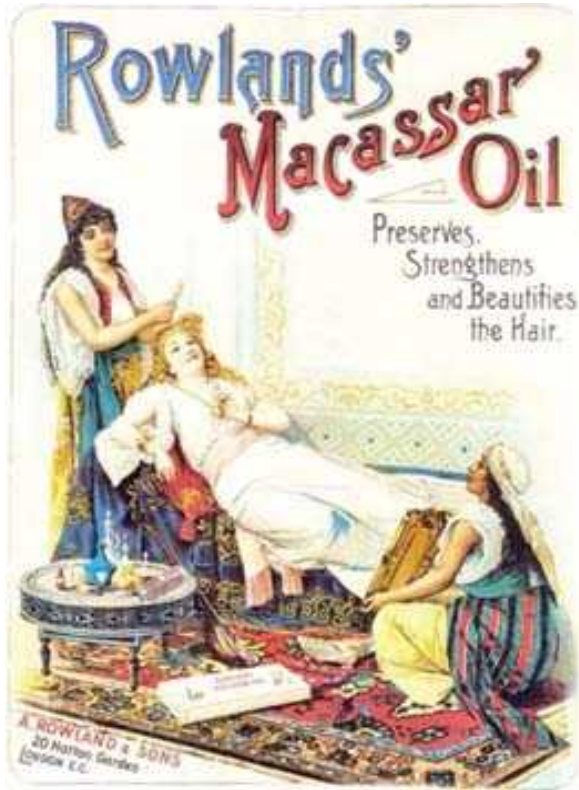

. 11.2 μ , μ , Francois Boucher,
 , 1758
 (: www.google.com)

μ μ μ , .. blanc,
 μ μ .
 μ μ , μ ,
 μ μ μ μ , μ μ . μ
 « μ » μ μ .
 - , μ μ μ kohl,
 μ , μ
 μ .
 μ μ μ μ μ μ ,
 , μ μ μ μ , μ

, μ μ μ , μ μ

, μ μ μ μ .

. 12.1 μ
(: www.google.com)

1863 μ μ μ
μ μ : , μ μ μ ,
μ μ . μ μ μ ,
μ μ μ , μ μ μ .

1. 1910

. 13.1.1

μ

'10

(: www.google.com)

1910

μ

μμ μ μ μ kohl, μ

,

μ

. , μ μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ , μ

μ

μ μ

μ

μ .

. 13.2.2 μ μ

(: <https://sites.google.com>)

μ , , μ

 , μ μ , μ

 , μ μ V

μ μ μμ , μ μ 1927

μ , kohl μ μ

μ μ cake. μ μ μ

 μ μ μ μ μ

 μ μ μ μ μ μ

 μ μ μμ μμ

μ , μ μ μ μ μ

 μ , μμ μ μ

μ μμ , μμ μ μ

μ - .

4. 1940

. 13.4.1 μ μ

(: www.google.com)

40 μ μ Π μ μ .
μ , . ,
μ μ , μ
μ μ μ μ μ
μ μ μ μ .

6. 1960

'60 μ μ , μ hippies,
μ , μ μ ,
Elisabeth Taylor,
« » μ μ , Twiggy, Brigitte Bardot
μ . μ «
»,
μ ,
μ .

. 13.6.1

(: www.google.com)

μ μ
μ , μ μ
μ μ
μ eye liner
μ μ μ

'20. eye liner , μ
μ , μ μ μ μ . μ
μ gel, μ μ
μ . μ
μ . 1977, μ μ
μ , μ μ lip gloss μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ eye
liner μ μ μ μ μ
μ μ μ . μ .

8. 1980

μ
μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ

punks
'80.
smokey
μ
.

. 13.8.1

'80

(: www.google.com)

, μ μ
μ , μ μ μ μ
μμ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ . μ μ μ μ μ μ μ

. 13.8.2 « » pop Madonna

(: www.google.com)

up μ μ μ μ 1986 μ make
 μ μ μ μ μ μ μ μ
 μ μ . smokey eyes μ μ μ μ
 μ μ μ eye liner μ μ
 μ μ μ μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ μ μ μ
 μ lip gloss. μ μ μ μ μ μ μ μ

9. 1990

. 13.9.1 μ

Givenchy

(: www.google.com)

Η τελευταία δεκαετία του 20ού αιώνα αποτελεί μια αναδρομή στα μακιγιάζ των περασμένων δεκαετιών, αφού αναβιώνονται πολλά από αυτά. Από την αρχή της δεκαετίας του '90 το μακιγιάζ των ματιών χαρακτηρίζεται από έντονο περίγραμμα και πλούσιες ψεύτικες βλεφαρίδες, όπως ακριβώς τη δεκαετία του '60. Τα φρύδια για κάποιο διάστημα αποτριχώνονται τελείως και σχεδιάζονται σε λεπτή γραμμή. Μέχρι και περίπου τα μέσα της δεκαετίας τα χείλη είναι πλούσια, γι' αυτό το λόγο και σχεδιάζονται μεγαλύτερα με την τοποθέτηση του μολυβιού πιο έξω από το φυσικό τους περίγραμμα. Τα μακιγιάζ των δεκαετιών του '30 και του '50 εμφανίστηκαν και πάλι στη μόδα και η ένταση δινόταν τότε στα μάτια, τότε στα χείλη, τότε και στα δύο σημεία. Γενικά υπήρξε μια τολμηρή και εκκεντρική διάθεση αυτή τη δεκαετία και αποτέλεσε την αρχή της συνεχούς εξέλιξης τόσο στη μόδα του μακιγιάζ όσο και στη βιομηχανία των καλλυντικών.

Οι παλλακίδες είχαν το προσωπικό τους τρόπο βαψίματος, καθώς ήταν και οι μόνες που επιτρεπόταν να βιάφονται. Έβαφαν την επιδερμίδα τους κίτρινη με ασφαλτο ή ώχρα, τα μαλλιά τους ήταν κοντά, στο ύψος της μύτης σχεδόν και βαμμένα με λουλακί χρώμα, για να φαίνονται πιο λαμπερά και έβαφαν τα δόντια τους με μια ουσία από ένα είδος κόκκινου σκαθαριού, την κοχενίλλη, που παράγει καρμινικό οξύ και προσδίδει μια σκούρα, κόκκινη απόχρωση. Η συνηθισμένη γυναίκα της φυλής των Τενοτσιτλάν ήταν επιφυλακτική όσον αφορά στο μακιγιάζ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ένα κομμάτι από τα Χρονικά, όπου ένας πατέρας συμβουλεύει την κόρη του, να μη βιάφεται ποτέ, γιατί το μακιγιάζ είναι μόνο για τις άσεμνες γυναίκες και να προσέχει μόνο να είναι καθαρή, για να τη θέλει ο σύζυγός της. Το στόμα θεωρούνταν προκλητικό σημείο του προσώπου και έτσι οι περισσότερες γυναίκες, πλην των παλλακίδων, απέφευγαν να χρωματίζουν τα χείλη τους. Σε γενικές γραμμές, τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες έδιναν ιδιαίτερη έμφαση στην καθαριότητα τους και όχι τόσο στο βιάψιμο, σε αντίθεση με τους Ευρωπαίους που χρησιμοποιούσαν κυρίως καλλυντικά και αρώματα.

2. _____

μ μ 2.500 μ μ
μ , μ μ
μ μ μ μ
μ . Kathakali μ , μ μ μ
μ , μ μ μ
μ μ μ
μ 17 Kerala μ
μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ

. 14.2.1 μ
(: www.google.com)

μ . μ (, μ , μ ,
, μ) μ μ . μ μ μ μ .
μ μ , μ μ μ μ .
μ , , Satvik,
, μ , Rajasik,
, μ Tamasik,
, μ . μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ . μ μ
μ .

Satvik , μ μ μ μ μ μ
μ , μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ .

. 14.2.4 Veluppu Tadi, μ μ μ μ
 (: www.google)
 Karuppu Tadi μ , μ μ μ
 μμ μ μ μ . μ μ
 μ μ μ , μ μ .
 Chokanna Tadi μ μ μ .
 μ μ μ μ μ .
 μ μ μ μ , μ , μ μ μ .
 μ μ μ μ μ , μ μ μ μ μ .

/ , μ , μ bintsuke-abura.
 μ . , μ μ , μ
 μ μ μ . , μ
 μ μ μ μ
 μμ μ «V» ,
 μ μ Maiko μμ .
 , μ
 μ μ μ . , μ μ μ
 μ μ μ μ μ .
 μ μ μ μ μ Maiko
 Geisha μ μ μ μ μ
 . , μ μ μ μ .
 μ μ μ μ - μ μ μ
 benibana- μ , μ μ .
 , Maiko μ μ μμ
 , .
 , . Geisha
 μ μ μ . μ

. 14.4.3 Geisha
 (: www.google.com)

μ μ μ « » μ .
 μ , geisha μ , μ
 , μ make up.
 μ , μ
 Muromachi (1.333-1.573),
 μ μ μ
 Edo (1.600-1.868) μ
 μ μ : , μ ,
 μ .
 , μ μ benibana
 , μ μ , μ μ
 μ μ μ μ ,
 μ μ μ . μ
 μ μ μ .
 Meiji, μ μ μ
 Meiji μ
 μ μ , μ
 Taish (1912-1926) μ
 , μ , μ ,

. 14.4.4 μ μ
 (: www.google.com)

'50, μ , μ μ μ
 μ μ . 1954 , pan cake, '60
 μ μ μ μ 1.975
 , Edo

Το ιαπωνικό θέατρο είναι πασίγνωστο και ειδικότερα το θέατρο kabuki. Η αρχή έγινε το 1.605. Οι ηθοποιοί είναι μόνο άντρες, που υποδύονται και τους γυναικείους ρόλους, όπως στο κινέζικο θέατρο και στο θέατρο στην αρχαία Ελλάδα. Το μακιγιάζ για αυτές τις παραστάσεις ονομάζεται Kumadori, δηλαδή δημιουργία σκιάς και προκαλεί έκπληξη στο θεατή. Η προέλευσή του είναι από τις μάσκες Gigaku, που κάλυπταν ολόκληρο το πρόσωπο. Η βάση είναι λευκή, από πούδρα ρυζιού, ώστε να φωτίζει το πρόσωπο και από πάνω τοποθετούνται πολλά, έντονα χρώματα, το καθένα από τα οποία έχει διαφορετικό συμβολισμό. Τα δύο βασικά χρώματα είναι το κόκκινο και το βαθύ μπλε, αλλά χρησιμοποιούνται επίσης το βυσσινί, το ροζ, το γαλάζιο, το ίντιγκο, το καφέ, το μπρούτζινο, το χρυσό, κ.ά. Το κόκκινο, για παράδειγμα, δείχνει πάθος, ζωνρότητα και ζήλια, ενώ το μπλε δείχνει κακία και φόβο και συνήθως χρησιμοποιείται σε υπερφυσικούς και τρομακτικούς χαρακτήρες. Οι γραμμές ανάλογα με τη φορά τους εκφράζουν διαφορετικό χαρακτήρα και οι συνδυασμοί των χρωμάτων διαφορετικά συναισθήματα. Γενικά, σκοπός αυτού του μακιγιάζ είναι να αναδείξει τα αιμοφόρα αγγεία, ώστε να φανεί η ένταση ή ο θυμός.

μ μ μ : μ
 1. μ , μ μ μ .
 2. μ (: , μ μ « μ ») .
 3. μ μ , make up, , μ
 μ , μ
 4. , μ μ μ
 make up, μ
 5. , μ .
 6. μ , μ (, ,)
 (μ) .
 7. eyeliner μ μ , μ μ
 8. μ , μ
 9. , μ μ μ
 10. μ , μ
 11. lip gloss , μ ,
 12. glitters , μ μ μ .
 , μ μ ,
 , μ
 μ μ .

. 15.2
 (: www.google.com)

μμ , μ , μ
 , μ .
 3 μ . μ μ μ
 , μ μ μ .
 μ μ μ μ ,
 μ μ μ μ . , 1691
 μ μ μ μ ,
 17 μ
 . 18
 , μ μ 19
 . μ μ μ
 “tattoo”, μ “ta”,
 μ μ . μ , μ
 μ , μ , μ
 μ , μ .

. 16.2 μ
 (: www.google.com)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- (2008). - μ : μ μ
- (2008). μ μ
- A, P. (2010, 12). μ 13 μ , 2012, : <http://www.tovima.gr/science/article/?aid=308940>.
- (9 μ , 2012). Curious Tendency. 13 μ , 2012, <http://curioustendency.blogspot.gr/2012/09/history-of-fashion-series-fashion-from.html#.UUB8zaJFCVG>.
- ([. .]). [. .]: [. .]. 10 , 2013, : <http://www.komvos.edu.gr/masks/bib.html>
- (11 , 2011). Curious Tendency. 20 μ , 2012, <http://curioustendency.blogspot.gr/2011/07/makeup-in-mesopotamia.html#.UUCBdaJFCVG>.
- & (2010). :
- Sekeshanko, K. ([. .]). Vintage Connection. 28 μ , 2012, <http://www.vintageconnection.net/ModesInMakeup.htm>.
- National Maritime Museum learning team. (1 , 2001). Royal Museums Greenwich. 14 , 2013, <http://www.rmg.co.uk/queens-house/history/fact-files/beauty-in-the-17th-century>
- Make-up Techniques in the 18th-Century. (1986). Faces. : [. .].
- Sekeshanko, K. ([. .]). Vintage Connection. 28 μ , 2012, <http://www.vintageconnection.net/ModesInMakeup.htm>.
- Van Cleave, K. (2002). Demode. 25 , 2013, <http://demodecouture.com/hairstyles-cosmetics-18th-century/>.
- McAndrew, T. (2010, 29). The makeup of yesteryear. Illinois Times. 27 , 2013, : <http://www.illinoistimes.com/Springfield/article-7568-the-makeup-of-yesteryear.html>
- G. (12 , 2011). Beautiful with brains. 20 μ , 2012, <http://beautifulwithbrains.com/2011/04/12/beauty-history-women-and-cosmetics-during-world-war-ii/>.
- http://www.saate.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=24:historic-makeup&catid=3:makeup&Itemid=6
- Andreea, N. (11 , 2011). Curious Tendency. 10 , 2013, <http://curioustendency.blogspot.gr/2011/08/aztec-makeup.html#.UUCyuqJFCVH>.
- Massey, R. (2004). India's Dance : Their History, Technique and Repertoire. India: Abhinav Publications

- ([. .]). Ideal Beauty Academy. 14 , 2013, . & . (2010).
- ([. .]). ChineseFashion's Blog. 14 , 2013, <http://chinesefashion.wordpress.com/2010/10/03/ancient-chinese-make-up/>
- ([. .]). Cultural China. 14 , 2013, <http://traditions.cultural-china.com/en/15Traditions5187.html>
- ([. .]). Japan Cosmetic Industry Association. 14 , 2013, <http://www.jcia.org/n/en/info/b/>.
- Graham-Diaz, N. (2001). Immortal Geisha. 14 , 2013, http://www.immortalgeisha.com/makeup_01.php.
- Szczepanski, K. ([. .]). Asian History. 14 , 2013, <http://asianhistory.about.com/od/japan/a/HeianBeauty.htm>.
- ([. .]). Aesthetics.gr. 20 μ , 2012, http://www.aesthetics.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1016:2012-08-19-15-45-45&catid=194&Itemid=169.
- Ζερβονικολάκης, Ν. (12 Ιουλίου, 2012). *zervonikolakis.lastros.net*. Ανακτήθηκε 22 Δεκεμβρίου, 2012, από <http://zervonikolakis.lastros.net/kallyntika.html>.
- ([χ.χ.]). *Agrinio Art*. Ανακτήθηκε 4 Οκτωβρίου, 2013, από <http://www.agrinioart.gr/?p=5842>.
- . (21 , 2010). *erasmakeup*. 4 , 2013, <https://sites.google.com/site/erasmakeup/home/makigiaz-tou-1900/makigiaz-tou-1910/makigiaz-tou-1920>.